

Predsednik A.F. of L. Wm. Green protestira.

STAVKOKAZI V ELISABETHTON SO NESPOSOBNI ZA DELO

Predsednik Ameriške Delavske Federacije pravi, da je governor države Tennessee odgovoren za nevrzdržne razmere. — Ulice so polne oboroženih tolp. — Miličarji pijančujejo ter se pretepajo med seboj. — Stavkokaze dovažajo v oklopnih avtomobilih.

WASHINGTON, D. C., 9. maja. — Predsednik Ameriške Federacije Wm. Green, je poslal Hortonu, ki je governor države Tennessee, brzojavko, v kateri pravi, da se štrajkarji v Elisabethtonu pod stražo milice ne bodo vrnili na delo.

V brzojavki je rečeno: — V imenu številnega članstva Ameriške Delavske Federacije v Tennessee ter v imenu nadaljnjih milijonov, katere zastopam, protestiram, ker je bilo poslanega toliko vojaštva v miroljubno mesto ce Elisabethton. Navzočih je osemsto miličarjev ter imajo na razpolago strojne puške. To pomenja veliko nevarnost za mir. Edino nasilje so povzročili lastniki tovarn, ki so dali odvesti in deportirati mir ljubeče državljane.

— Pametni in razsodni ljudje bi zamogli spor, ki je dovedel do štrajka, uravnati v petih minutah.

— Ko so korporacije zahtevale milico, bi morali vi kot governor države reči, da je treba uravnati kontroverzno na razsoden in pravičen način. Taka vaša akcija bi dosti pripomogla k miru. Poleg vsega tega bi pa imeli delavci v državi Tennessee zavest, da so njihove pravice respektirane.

— Ker ste poslali miličarje v Elisabethton, ste s tem dokazali, da po vašem mnenju ni mogoče industrijalnih sporov drugače uravnati, kakor z nasiljem, vojaško silo in strojnimi puškami.

— S tem svojim činom ste izrabljali oblast, ki vam jo je poveril narod države Tennessee ter ste naložili davkoplačevalcem na tisoče dolarjev stroškov.

— Za svoje dejanje boste sami odgovorni.

ELISABETHTON, Tenn., 9. maja. — Obratovodje tukajšnjih svilarov so morali priznati, da se pojavljajo z zopetno otvoritvijo obrata vedno večje težave. Uvedli so, da se štrajkarji, ki so organizirani v United Textile Workers, ne bodo brezpogojno vrnili na delo.

Kot zadnjega sredstva so se poslužili uvažanja stavkokazov, pa tudi s tem niso imeli sreče.

Vodstvo tovarne je moralo odpustiti že na stotine stavkokazov, ker s oabsolutno nesposobni za delo.

Rekrutirali so jih iz gorate okolice Elisabethtona ter jih dovažali v oklopnih avtomobilih v mesto.

Na vsakem avtomobilu je bilo pa običajno več miličarjev kot pa stavkokazov.

Ceste so polne milice, pomožnih šerifov in privatnih stražnikov. Vsi so do zob oboroženi.

Miličniki popivajo ter se pretepajo med seboj. Več so jih že morali aretirati. Aretiran je bil tudi neki pomožni šerif, ki je do nezvesti pretepel nekega nedoletnega otroka.

Tvorničarji popolnoma ignorirajo American Federation of Labor. Kako daleč sega njihov vpliv, je razvidno iz tega, da štrajkarji ne dobivajo časopisov v Elisabethton, ampak morajo hoditi ponje v Knoxville.

Povzročiteljica atentata poslana v Islos Marias.

MEXICO CITY, Mehika, 9. maja. — Danes je bilo poslanih 39 žensk in 35 moških v kazensko kolonijo Islos Marias ob zapadni obali Mehike. Med njimi se nahaja tudi nuna Marija Concepcion, ki je baje zasnovala atentat na izvoljenega mehiškega predsednika Obregona. Ostali jetniki so bili obsojeni zastran drugih političnih zločinov.

OTVORITEV SVETOVNE RAZSTAVE

Pri otvoritvi mednarodne razstave je bil navzoč kralj ter mnogo drugih odličnikov. — Zastopniki iz vseh delov sveta. Aeroplanska nesreča.

SEVILLA, Španija, 9. maja. — Danes je bila otvorjena tukaj mednarodna razstava. Otvoril jo je španski kralj Alfonz.

Navzoča je bila tudi kraljica, nadalje španski diktator Primo de Rivera, vladni uradniki, zastopniki ameriških republik ter poslani in konzularni zastopniki.

Sem so privrele iz vseh delov Španije velikanske ljudske množice. Vseprisod je bilo videti pisane narodne noše domačega prebivalstva.

Na razstavnem prostoru je več kot sto paviljonov, v katerih so zastopani skoro vsi narodi.

Sklep, da se priredi v Seville svetovno razstavo, je bil storjen že pred devetnajstimi leti.

Ford ne more zadostiti vsem naročilom.

Predno je odplul Fordov sin Edsel Ford s parnikom "Aquania" v Evropo, je povedal časnikarskim poročevalcem, da izdelava Fordove tovarne vsak dan sedem tisoč kar, kar pa še zdavnaj ni dovolj. V sedanjem času je namreč vsega skupaj naročenih tisoč tisoč kar.

Edsel bo obiskal Fordove tovarne v Angliji, Franciji in Nemčiji. Produkcija v Nemčiji ni bila zadovoljiva. Poglavitno pozornost namerava posvetiti sovjetski Rusiji.

Schurman ostane poslanik v Berlinu.

WASHINGTON, D. C., 9. maja. — Po nemških časopisih je začela krožiti vest, da bo poslanik Schurman odpoklican iz Berlina ter da bo Newyorčan Eugene Mayer njegov naslednik.

Vlada je te govorice odločno dementirala.

Zaprti komunisti hočejo jesti.

PARIZ, Francija, 9. maja. — Danes je začelo v tukajšnjem zaporu osemindvajset komunistov stradalno stavko. Aretirani so bili, ker so delili med vojaške pozive, da jim ni treba ubogati častnikov. Oblasti pravijo, da bodo štrajkači kvečjem dva li tri dni, nakar se jim bo vrnil tek.

Johnsonu je žena zbolela.

KODANJ, Dansko, 9. maja. — Znani propagator suhaških dobrot Pussyfoot Johnson je večeraj preklical predavanja, ki jih je nameraval imeti na Danskem. Pravi, da mu je žena zbolela ter da mora nemudoma odpotovati v Hamburg.

(Na svoje suhaško apostolstvo se je bil podal iz San Francisco na Japonsko in Kitajsko ter je srečno dospel v Kodanj. Koliko jih je medpotoma izpreobrnil, poročilo ne omenja).

KONGRESNIK, KI JE PRENAŠAL ŽGANJE, JE BIL OPROŠČEN

Navdušen zagovornik Jonesove postave se je srečno izmazal. — Njegov svak je prevzel vso krivdo nase. — Michaelson je trdil, da usode — in žganja — polni kovčegi niso bili njegovi. — Rekel je, da je že vnaprej vedel, da se bo izpričala njegova "nedolžnost".

KEY WEST, Fla., 9. maja. — Čikaški poslanec M. A. Michaelson, ki je navdušeno zagovarjal sprejem Jonesove postave, katera določa, da je treba kršilce osemnajstega amandmanta kaznovati s petimi leti ječe in 10.000 dolarji globe, je danes prost in svoboden. V zveznem sodišču se je moral zagovarjati vsled obtožbe, da je kršil narodno prohibicijsko postavo. Porota ga je pa oprostila. Michaelson je vztrajno zatrjeval, da ni zlorabljal prednosti, ki jo uživajo poslanci, namreč, da jim carinski uradniki v pristaniščih in na meji ne preiskujejo prtljage.

BOLJŠEVIKI IZRAŽAJO SOŽALJE

Krste, v katerih so se nahajale žrtve majskih demonstracij, so bile zavite v rdeče blago ter so nosile pretilne napise.

BERLIN, Nemčija, 9. maja. — Po mnenju tukajšnjih političnih krogov so izza majskih demonstracij pridobili komunisti v Nemčiji mnogo pristašev. Njihove ideje se bliskovito širijo med narodom, in vlada je prišla do zaključka, da mora storiti vse, kar je v njeni moči, da to prepreči.

Zaenkrat bodo najbrž razpuščene vse komunistične organizacije. Vlada se pa boji odpora, o katerem je vnaprej ve, da bo naletela nanj. Komunisti se namreč zavedajo svoje moči in svojega vpliva ter temu primerno ravna.

Iz Moskve se neprestano prihajajo brzojavke na naslov vodilnih nemških komunistov.

Značilna brzojavka, v kateri se neki boljševik zgraža nad policijskih predsednikom Zoergiebelom, kateri je po prepričanju baje socialist. Brzojavka ga označa kot "trikrat prokletega socialističnega krvnega psa".

Boljševiška vlada je izrazila komunistom svoje sožalje, ker je moralo toliko borec za komunistične ideje preliti svojo kri.

Kraji, kjer so se vršili nemiri, si še vedno pod policijskim nadzorom.

BERLIN, Nemčija, 9. maja. — Krste, v katerih so se nahajale žrtve majskih demonstracij, so bile zavite v rdeče sukno ter nosile napise: "Junake krvavega maja leta 1929 je treba maščevati!"

Angleški kralj obiskal bolnike.

LONDON, Anglija, 9. maja. — Angleški kralj je prvič, odkar je ozdravel obiskal javni zavod in sicer bolnišnico za jetične v Midhurst, Sussex. Ogledal si je vso bolnišnico ter govoril z različnimi bolniki. Pozneje so ga pred poslopjem fotografirali časniški fotografi.

Možak je enostavno rekel, da ni vtihotapljal opojne pijače s Kube v Ameriko, dasi se je v njegovem kovčegu razbila steklenica in se je zlahka tekočina cedila po tleh, kar je vzbudilo pozornost suhaških uradnikov.

Porotniki so šele ob eni popoldni izrekli svoj pravorek. Dvorana je bila polna poslušalcev, ki so oproščenemu kongresniku navdušeno nazdravljali.

Takoj nato je rekel Michaelson časnikarskim poročevalcem:

— Drugača vam ne morem povedati, kot da sem neizmerno vesel. Ko so me aretirali v Chicago sem rekel, da komaj čakam prilike, da se izkaže moja nedolžnost. No, in sedaj se je izkazala.

Za oprostitev se moram v prvi vrsti zahvaliti svojemu svaku Gramu iz Chicago, ki je pričal, da so bili kovčegi njegovi ter da ni vedel, da se nahaja žganje v njih.

Nemški rokoborec dospel v Halifax.

HALIFAX, N. S., 9. maja. — Najboljši nemški rokoborec Max Schmelling je dospel danes sem ter se takoj odpeljal v Montreal. Dne 27. junija se bo boril v newyorškem Madison Square Garden s Paulinom Uezundunom.

Potres v Novi Zelandiji.

AUCLAND, Nova Zelandija, 9. maja. — Potres, ki se je pojavil danes zjutraj ob treh, je povzročil za več tisoč dolarjev škodo. Med prebivalstvom je nastala panika, in vse je vrelo na ulice. Potres so čutili od Palmersona do Napiera ter ni bilo tako močnega že šest let.

Prodiranje proti Kantonu

KANTON, Kitajska, 9. maja. — Čete iz province Kwangsi so začele iz treh smeri prodirati proti Kantonu. Kot se čuje, bo mesto tekom 48 ur kapituliralo. Centralna banka je ustavila vsa izplačila. V mestu je izbruhnila panika.

Ameriški podaniki zapuščajo Kwangsi.

HONGKONG, Kitajska, 9. maja. — Tukajšnji ameriški konzulat je naročil ženam in otrokom ameriških državljanov, naj se izselijo iz onega dela province Kwangsi, ki se nahaja v bližini Kweilina.

WINSTON CHURCHILL ZAVRNIL YOUNGOV KOMPROMISNI NAČRT

V poslanski zbornici je izjavil, da so Youngovi in Schachtovi predlogi nesprejemljivi. — Spor radi delitve plena. — Anglija ni svojim izvedencem nikdar pošiljala inštrukcij ter jih tudi sedaj ne bo. — Zastopniki delavske stranke bi radi še več izvedeli.

LONDON, Anglija, 9. maja. — Državni zakladničar Winston Churchill je zadal danes zadnji udarec kompromisu, ki sta ga sklenila zastopnik Nemčije dr. Schacht in ameriški izvedenec Owen D. Young. Odločno je izjavil, da so predlogi, s katerimi se je večerjavilo časopisje, po mnenju vlade nesprejemljivi ter da jih angleška vlada pod nobenim pogojem ne bo uvaževala. Anglija se v tem pogledu odločno drži obrestne mere, ki ji je bila odmerjena na konferencah v Spa ter ne bo niti za las odstopila od svojega stališča.

MEHIŠKI ŠKOF ČAKA NAVODIL IZ VATIKANA

Mehiški predsednik še ni dobil odgovora na svojo ponudbo in ga najbrž ne dobil, dokler ne bo izpregovoril Rim odločilne besede.

MEXICO CITY, Mehika, 9. maja. — V ponedeljek je poslal predsednik mehiške republike Emilio Portes Gil dolgo pismo nadškofu Ruizu y Floresu ter izjavil, da je voljan posvetovati se s cerkvenimi oblastmi, kako bi bilo mogoče končati že tri leta trajajoč spor glede mehiških verskih postav. Do danes pa še ni dobil odgovora. Njegovi svetovalci pravijo, da so to že vnaprej vedeli, češ, da bo "stališče mehiške cerkve šele takrat objasnjeno, ko bo Rim izpregovoril".

Nadškof si ne upa odgovarjati v svojem imenu, ampak čaka od govora in navodil iz Vatikana.

Navzlic revoluciji se je za njo čas verska napetost v Mehiki znatno zmanjšala.

NAROČATE SE NA "GLAS NARODA"

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	500	\$ 9.30	Lir	100	\$ 5.75
"	1,000	\$ 18.40	"	200	\$ 11.30
"	2,500	\$ 45.75	"	300	\$ 16.80
"	5,000	\$ 90.50	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 180.00	"	1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim svesom v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodite v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POSTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA
PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK
62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0390

KRATKA DNEVNA ZGODBA

STOJAN V. ZIVADINOVIČ:

KLETEV

Kdo ve, skozi koliko stoletij so v njihovi rodovini sinovi pretepali očete. Odkar jih poznajo v našem kraju, je bilo vedno tako, od kolena do kolena. Neko preteklost je bilo, ki je bilo davno enkrat padlo na družino in roditelji so ga prenašali na potomstvo skozi kri in kost.

Rodili so se nesrečni, močne rasti in vročerni. Velika hišna vrata so bila vsakemu prenizka. Ni ga bilo človeka, ki bi si usojal nakopati si njihov srd ali ki bi poskušal, da se jim upre. Vsaki se je umaknil, celo če se mu je krivica godila. Že sama misel, da ti ljudje čakajo, da jim se razbohota in da moč pa da očeta pretepajo, je oplašila vsakogar radi svoje ne navadnosti in radi usojenosti, ki je prehajala z očeta na sina. Vsi so v tem slutili pokoro za neki greh in za nekaj, kar jim je bilo od usode v vsej neizprososti trpljenja naloženo.

Njihova hiša ni bila daleč od naše. Moji doma so me strašili z njimi takoj, ko sem shodil. Bila je nekaj strašno neobčutljivega, kar je spreletavalo moje otroško domišljijo samo ob njihovem imenu. Vse ono, kar sem slišal o njih, se je resnično godilo na ulici pred njihovo hišo, kadar je stari Nikola letel na cesto, se grabil za pobjeljene lase in vpil:

— Joj, pobil me bo, moj sin Milivoj!...

Ko da mi je še danes pred očmi. Nikdar se mi prelita človeška kri ni zdela tako strašno, kakor takrat, ko sem gledal, kako škropi čez stari in osiveli seneci. Ni mogoče predstavljati si kaj bolj strašnega in v tragičnega kot drgetanje starih rok, ki krili po zraku in kličejo maščevanje na onega, ki jim je vsem zapustil kot dediščino kazni in enako pokoro.

Po mestu se je vedelo, da je Nikola nekdanj prav tako postopal z očetom, starim Milojem, pa so ga kljub temu ljudje pomilovali: eni radi strašnega trpljenja, drugi zato, ker se radi starosti ni mogel braniti. Ta njihova domača tragedija je bila vsem v oči, in v gled in za dokaz, da je eden, ki ne odpušča in ne pozablja in da svetopisemski Bog more biti tudi neusmiljen.

In po vsakem pretepu se je tati Nikola grabil za krvavo glavo in klical:

— Dal Bog, da bi ti bila ta palica mesto križa!... Naj stori Gospod, da ti jo vrag zasadi nad glavo!...

Ta palica je bila nekak usodnega za rodovino, večni opomin na preteklost in kazni. Drugi so od starih dedovali ikone svojih patronov, junške trofeje prednikov, kako obdelo sliko dedovo ali pa dolge čibuke in molek iz jantarja, a oni so predajali iz rok v roke staro višnjevo palico, debelo in vitko, ki se ob udarcih ne lomi. Celi rodovi so s to palico tolkli svoje očete in jo hranili kot nekdanj, česar ni mogoče ukrasti, na kar je treba paziti ko na oko. Nekaj usodnega in nezavednega je bilo v dregetanju pred to palico, ki ni izbirala udarcev in je bila priča odločene kazni, preteklosti cele rodovine in vzrok preteklosti. Nihče si ni prizadeval, da bi jo kam skril ali zomil: ne oni, ki so bili tepeni, ne oni, ki so topli. V določenem kotu je stala strašna palica, čakala, da pride njen čas, in se vračala nazaj v svoj kot z vso vestnostjo, s katero se dogaja nekaj nerazumljivega in vnaprej sojenega po posledicah in trajanju.

Tako je bilo vso do zadnjega iz njihovega rodu, do Milivoja. Bilo je, ko da je usodi sami dovolj kazni. Toliko rodov je že odšlo v grob, in nihče ni vedel, kaj se je to začelo in zakaj.

Usoda je imel zadosti. Nenadicevemu rodu je bil odmerjen nenačuden in kratek konec, ko da se je oni, ki je meril kazni, začudil svoji strogosti in presekal napeto nit. Tako-le se je zgodilo:

Milivoj Nenadič je bil uverjen, da bo tudi njega zadelo isto. Tepel je in zato je imel biti tudi tepen. Nobena stvar ga ni mogla rešiti tega razen nenadne smrti, dokler ima še moči, da se brani. In smrt je res prišla. Ne zanj, ampak za druge njegove. Neke zime se je razpasla med otroki v mestu zavratna škrlatinka in je kosila. Naglo so pustili domovi in strah je šel po vsem mestu. Nič se niso ustavili zvonovi v cerkvi na klanec. Trg je bil poln pesmi sproščene bronca, duha po kadilu in joka žena. Malo je bilo hiš, ki so ostale nedotaknjene. Šole so v strahu zaprle, prepovedana so bila shajanja in gostilniške zabave in še nekaj zdravnikov so poklicali iz sedstva, pa ni nič pomagalo. Ko da je prokleta kuga zajahala vragi rep, lezla v ulice in nevidno kosila na vse strani. Niso pomogli ne zdravniki, ne zdravila in lekarne, ne molitve po cerkvah, ne skrivno iskanje vampirja v nočeh po opuštenih pokopališčih. Sto otrok je pobrala bolezen, napila se je mlade krvi in mehkih otroških življenj in se izgubila tiho kot je bila prišla. Milivoj Nenadič je v treh dneh izgubil tri sinove. Žena mu je bila umrla že prej; da bi se iznova ženil, je bil prestar. Rod je ushanil, bil nasilno izpujen iz tal. Končano je bilo s preteklostjo, z gojo usode, s pretepanjem staršev in

preklinjanjem vsega mesta. Če bi tudi on ne izgubil otrok, bi ljudje mislili, da je radi njega prišla smrt nad mesto. Tri dni za zadnjim sinom mu je tudi oče Nikola izdihnil. Predno je zatisnil oči, je izmova izrekel ono strašno kletev, pozabljač, da je tudi on nekdanj tolkel očeta:

— Dal Bog, da bi ti vrag palico zapel nad glavo mesto križa krščanskega!...

Vse je pokopal Milivoj zbrano in na videz hladno; ali kmalu potem se je zadelo ljudem, da polagoma, toda stalno, dan za dnem izgublja razum. Kdo ve, kaj mu je vse ostajalo v duši, kaj ga je najbolj grizlo, katero misel mu je prizadevala največ bolečine. Nihče ni vedel, kaj ga je napolnilo: ali žalovanje za ženo in otroki, strah pred očetovo kletvijo ali osamelost. Kdo bi mogel slutiti, da je on kljub strašnemu pretekstvu želel, da bi otroci ostali živi, pa čeprav bi ga topli na siare dni? Oče jim je bil. Usoda je hotela svoje, nje mu pa je bilo da kdo mora ljubiti sinove, jih dvigati do moči, do divjega besa planincev, a stara palica je imela zapeti tudi preko njegovih pleč.

Začutil je, da je njega, zadnjega Nenadiča, hotela usoda kaznovati čisto drugače, bolj grozno, ko vse druge. Niti so bile potrgane naenkrat, strašno in za vselej. In ona kletev ob očetovi zadnji uri je bila nenačudna. Do njega so bili vsi Nenadiči pretepani od sinov brez kletev in mrmranja, a stari Nikola ni mogel umreti, dokler ni požel sinu, da mu vrag usodno palico zasadi nad glavo mesto križa!

Ta čudna očetova kletev je rodila v njem žalost za ženo in sinovi. Čutil je, kako ga nekaj strašnega gonil, da vzame nase, kar mu je oče požel ob smrti. Zazdelo se mu, da je ti klie še za eno žrtvijo, največjo in najtežjo, da se potem vsem Nenadičem pomirijo duše in da se izlije nanje mir nebes, kjer zvezde gore v svoji skrivnosti. V duhu je gledal, kako se mu po prsih premetavajo duše vseh prednikov, mučene od preteklosti, in zahtevajo od njega nekaj, kar bi jim prineslo rešitev za vselej. Vse to usodno in podedovano mu je vpilo iz dna duše in in zahtevalo pokorščine, neupirane, žrtvovanja za odrešenje vseh, zadovoljitev onega, kar ljudje imenujejo pravica nebeska.

Čutil je, da se ni vredno upirati tej sili in da mora popustiti. Nič več ni mogel živeti. Ono zlobno, ki je skozi bogzna koliko stoletij tiščalo vso njegovo rodbino, ga je gnalo v ponižnost, mu vzbujalo misli na večni mir, na tišino v nebesnih višavah. Ko da ganoč za nočjo znani in neznani predniki obiskujejo, z na prsih sklenjenimi rokami, hočejo od njega sinovsko žrtev za rešitev vseh, tudi njega, se mu je zdelo. Dolgo se je brauil. Ono, kar hoče življenje v vsakem od nas, se je upiralo v njem. Ne enkrat ga je gledal svet, kako hodi stisnjenih pesti križem po ulicah in se razgovarja z nekim nevidnim. Ljudje so se mu zdaleč umikali in otroci so dušili v grlu strah in tekali za krili mater.

Nenadoma ga je zmanjkalo. Prvi dan tega nihče niti opazil ni. Potem so videli, da so hišna vrata neprestano zaprta in zavese na oknih spuščene. Po dolgem zaupnem pripovedovanju od hiše do hiše, do gostilne do gostilne, so celo stvar javili policiji. Potem je prišel zastopnik oblasti in siloma odprl tarinska vrata prekletega doma. Nikogar živega niso našli. Odprto pismo na mizi jih je presenetilo:

“Ob Moravici pojdite do Prevalca in do Sinjega Vira. Ko boste na bregu videli v zemljo zasaden palico, s katero sem očeta tepel, me z mački poiščite na dnu reke. Milivoj.”

Res so ga našli. Vrag mu je bil zasadi palico nad glavo mesto križa!

NAPREDNE TURKINJE IN VOLILNA PRAVICA ŽENSK

Nedavno je predsednik turške republike Kemal paša sestavil posebni odbor, kateremu je poveril nalogo, da prouči, če je turška ženo že dovolj zrelo, da bi se ji podelila volilna pravica. Vsa ženska društva so se tega razveselila, prirejale sestanke, shode in bankete, ker so napredne Turkije mislile, da je napočil njihov čas in da bodo pri bodočih volitvah že glasovale. Čez par dni se je pa izkazalo, da o ženski volilni pravici na Turškem zaenkrat še ni govora in da je Kemal paša hotel samo proučiti teren.

Turkinje so bile silno razočarane. Pošiljale so Kemal paši pisma. Kemal paša je odgovoril s tem, da je razpustil več ženskih društev v Carigradu, Angori in drugih večjih mestih, posebno hude Turkije je pa dal zapreti.

OBVEZNA NOŠNJA KLOBUKOV V TURČIJI

Po naredbah turškega notranjega ministra je carigradska policija ukazala vsem podrejenim uslužbenecem, da najstrožje postopajo proti vsakemu, ki ne bi imel na glavi klobuka. Že prvi dan so privedli na policijo 45 oseb, ki so imele na glavi vse mogoče, samo ne predpisane klobuka. Vsi so prejeli ukor in rečeno jim je bilo, da bodo, ako bi ponovno grešili proti zakonu, ki določa, da mora vsak Turak nositi klobuk, zaprti. Policija je poleg tega uradno uničila vseh 45 zaplenjenih “klobukov”.

deno palico, s katero sem očeta tepel, me z mački poiščite na dnu reke. Milivoj.”

(Iz srbsčine Tone Potokar.)

Zdravniki o Tereziji Neumann.

Pred monakovskim sodiščem se vrti te dni razprava o tožbi radi razžaljenja časti, ki jo je vložil zdravnik dr. Aigner iz Freiburga proti znanemu pisatelju Frideriku vitez Lami v Fuesenu, ki je proti dr. Aignerju vložil protitožbo. Pri tožbah gre za polemiko o izjavi dr. Aignerja o čudežih v Konnersreuthu. Dr. Aigner je svoj čas izjavil, da Lamova brošura, katero je škof v Koelnu potrdil, podpira zmotno agitacijo in širi med širokimi krogi srenjevaško naziranje o Konnersreuthu, katero se mora z zdravniškega stališča najostreje pobijati. Lama je na ta napad odgovoril s protinapadom.

V začetku razprave je predsednik sodišča poudaril, da sodišče ni poklicano mesto, kjer naj se odloči, če so dogodki Konnersreutha čudežni ali ne. Sodišče ima odločiti samo, če gre za razžalitev.

O poteku razprave same ne bomo poročali, navesti hočemo samo izjave, ki so jih podali pred sodiščem o dogodkih v Konnersreuthu oziroma o Tereziji Neumann izvedenci.

Zdravstveni svetnik dr. Oton Seidl je izjavil: Terezijo Neumann sem dolgo časa opazoval. Ugotovi sem rane na očeh, rokah in nogah: ob gotovih časih tudi na prsih in na glavi, zadnji čas tudi na rami. Pripovedovali so mi, da so se na zadnji veliki petek pokazale rane tudi na mestih, kjer je bil Jezus bičan. Rane so po mojih opazovanjih prave. O tem ni nobenega dvoma. To niso nobena znamenja, marveč prave rane. Znamenja (stigmata) pa niso nikake rane v običajnem pomenu, ampak mesta, ki krvave, niso pa rane v kirurški smislu. Rane so deloma pokrite s krostami. Med opazovanjem je bila Terezija Neumann izredno strogo nadzorovana. Katolik sem, in menim, da Cerkev samo služi, če povem absolutno resnico, a karavno me ljudje, ki so na strani Konnersreutha, večkrat ne razumejo. Da bi Tereza med opazovalno dobo kaj zavžila, je popolnoma izključeno. Družina Neumann nima od Terezije nobene gmoine koristi in prav nič ne izrablja dogodkov. Tudi župnik v Konnersreuthu ne stori ničesar, da bi koval kapital za svojo cerkev. Skofjski ordinarijat v Regensburgu postopa v tej zadevi izredno stvarno in kritično. Brez škofovega dovoljenja ni dopuščena noben obisk v Konnersreuthu. Ordinarijat v Regensburgu ni dal nobenih predpisov.

Od septembra 1927 Terezija ni ničesar zavžila. Za čas opazovanja jamčim za to, osebno sem pa prepričan, da je bila Terezija tudi ostali čas brez vsake hrane. Pri obhajilu dobi Terezija samo mal kosček, zadnji čas kak dan celo hostijo. V novjšem času po obhajilu ne dobiva več požirka vode. Pojav v Konnersreuthu se po mojem mnenju medicinsko ne da razložiti. Če hočemo Konnersreuth razjasniti, ga moramo vzeti kot verski pojav. Kot zdravnik, katolik in človek, ki hoče govoriti le čisto resnico, sem mnenja, da se ta pojav naravno ne da razložiti.

Prof. dr. Ewald, izredni profesor za psihiatrijo na vsenčističen Erlangen je bil zaslisan kot drugi izvedenec. Izjavil je, da dan pred zamaknjenjem Terezije ni mogel na nji ugotoviti nobene organske živčne bolezni. V kolikor pozna razmere, gre po njegovem mnenju za pravo stigmatizacijo. Dr. Wald pa priporoča, da bi Terezijo Neumann še na kaki kliniki preiskali. O kakih ponarejenih ranah ni govora. Kolikor nam je dosedaj znano o presnavljanju, je nepojmljivo, da človek nečesar ne uživa, pa kljub temu izloča vodo, ne da bi zgubil na teži. “Prepričan sem, da bo znanost, tekom časa ta pojav razjasnila.”

N vprašanje predsednika je dr. Wald odgovoril, da se v upanju na napredek znanosti pač lahko tudi moti. Končno je izjavil, da je v Konnersreuthu videl stvari, ki so z našimi dosedanjimi predstavami nezdružljive.

ANGLEŠKI GENERAL — UJETNIK BEDUINOV

Peake paša, angleški vrhovni poveljnik v Transjordaniji, se je peljal v svojem avtomobilu v Um-el Djemal ob sirski meji, 65 km od glavnega mesta Amana. Med potjo je ga nenadoma napadlo 300 Beduinov na konjih, ki so pričeli streljati. Peake je ustavil avtomobil in se udal v svojo usodo. Beduini so obkolili avtomobil, eden od njih je natavil angleškemu vrhovnemu poveljniku puško na prs in kričal: “Sedaj te bom ustrelil!” — Peake je kratko odvrnil: “Pa hitro napravi!” Ta nastop je sinove pušave presenetil. Puška se je povesila. Nato se je pojavil jezdec in se predstavil kot šejk Audah, glavar sirskih Beduinov. Pokazal se je kot dobrovoljen gospod in je povabil Peaka, naj mu sledi v njegov šotor. Beduini pa s tem niso bili zadovoljni. Vpili so kot za stavo: “Ubijte ga, ubijte ga!”

Položaj je postal nevaren. Pri kazenskem pohodu angleških transjordanjskih čet proti Beduinom je namreč padel en Beduin. Brat ubitega se je hotel sedaj maščevati. Priplazil se je Peaku in mu dal gorko zaščito. Njegovi tovariši so kar divjali od radosti, njihova bojevitost je dosegla višje. Peake paša je malo pomislil, nato pa poklical šejka k sebi in mu pripovedoval, da ga je angleški nadkomisar v Palestini poslal, da ugotovi škodo, ki jo je povzročil kazenski pohod; povabljen je k francoskemu častniku v Um-el-Djemalu, da se z njim pogovori o tej zadevi. Zato zahteva, da ga takoj peljejo tja. Beduini so osupnili. Če nameravajo Angleži res plačati, je neumno, da bi jih razdražili z umorom poveljnika. Kaj pa, če ta angleški paša laže? Po kratkem vojnem posvetu so sklenili, da pošljejo v Um-el-Djemal odposlanec, ki bodo od francoskega častnika zvedeli resnico.

To je bila Peakova rešitev. — Francoski častnik je takoj spoznal, da nekaj ni v redu. Uro kasneje je prišel z desetimi možmi v beduinski tabor in je našel Peaka in njegovega soferja ujeta v nekem šotoru. S par možmi, ki jih je imel Francoz seboj, ni mogel dosti napraviti. Treba je bilo postopati diplomatsko. Poklical je šejka in mu dejal, da ima povelje, pripeljati ujetnika v Bosro. Beduini niso bili nič kaj zadovoljni, da bi izročili Peaka pašo, vendar pa niso hoteli prelomiti s svojimi francoskimi gospodarji. Izročili so tedaj Peaka pašo in soferja Francozu, ki ga je nato odpeljal čez sirsko mejo in tako rešil.

STRUPI PRE-OBLOŽENEGA DROBOVJA

se razširjajo po vsem našem telesu, in izpodkopavajo vaše zdravje in moč. Kadar izgubite tek do jedi, se počutite slabim, tedaj vzemite **TRINERJEVO GRENKO VINO**. Ki bo hitro uredilo vaš želodčni nered. Že 40 let je Trinerjevo grenko vino znano in čislano židovska tonika po vseh Zdr. državah in Canadi, ki nikoli ne razočara. Odstrani vzroke nepravilne prebave, zapke, plinov, želodca, glavobola, slabe sapa, in nemirnega spanja. Pri vseh lekarnarjih. Vrednostni kupon v vsakega zavrtku. Brezplačni vzorec dobite od Jos. Triner Co., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

NAZNANILO.

Naročnikom našega lista v Joliet, Ill. naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. Joe Zelenc

in prosimo, da pri njem obnovijo naročnino.

Uprava lista.

KUPON ZA BREZPLAČNI VZOREC

Ime .....

Ulica .....

Mesto, država .....

Za resničen užitek kajenja

CAMEL CIGARETE

ZAKAJ SO CAMEL BOLJŠE CIGARETE

Camels so hladne in oživiljajoče.

Okus Camels je mil in zadovoljiv.

Izrazitost Camels je vedno ugodna, bodisi v hiši ali izven nje.

Camels so mile in lahke.

Ne utrujajo okusa in ne pušajo po okusa po cigaretah.

Camels so napravljene iz najbolj izbranega tobaka, kar ga raste, ter je bil upravljan in mešan s strokovnjaško pažnjo.

